

Thích x ng “mình” v i ng i đ i tho i, thích g i h c sinh trong tr ng là “b n tr con”, không ng n ng i dùng nh ng tính t m nh nh “ngu”, đau kh “... th y L ng c i m và h n nhiên nói v nh ng “cái x u” c a mình cũng nh nói v “công tr ng”. M t cu c nói chuy n nh đ đ nh ban đ u là ít bàn v công vi c, nh ng r i m i câu chuy n liên quan v n là g n v i tr ng l p, v i h c trò.

Võ h c cho mình nhi u ối u hay

Th y đang là Hì u tr ng Tr ng THPT Chuyên Khoa h c T nhiên, n i t ng v i nh u h c trò l ng danh. Có m t đ u mà m i ng i còn ít b t v th y, đó là v c th y còn là võ s môn võ V nh Xuân.

Th y Nguy n VA L Sng: Võ V nh Xuân theo mình là môn võ có h th ng tri th c cao nh t.

Đi đ y, mình nói cho tr con nh ng câu chuy n v võ m t cách khoa h c chúng nó thích l m. Ví d nh v vào cái tay m t cái là nghĩ v cái tay, t t c nh ng th khác m t h t, c m cái chân gi t m t cái là nh ng cái kia m t h t.

Mình mu n ch ng minh cho tr con là trong con ng i nh ng v n hành, va ch m trí tu là cái quy t đ nh. V y môn võ là dành cho nh ng ng i thông minh ch không ph i dành cho nh ng ng i bình th ng.

Mình cũng đ c may m n là ch i v i nh ng ng i b n gi i nh t. Th i gian đ u t cho võ ít nh ng h c đ c t nh ng ng i h ng đ n mình r t nhi u đ i u hay. Và đ i u n a là mình là ng i th y đi đ y, va ch m nhi u nh ng mình th y nh ng ng i t p võ có h th ng quan h - nh ng ng i t p võ ch i v i nhau – có quan h chí c t đ n k l , giúp nhau r t ch t ch . M i ng i v n g i mình là “th y giáo Th ”.

Hì n nay tr ng, mình mu n tr con h c võ ki u nh v y, môn võ cao nh t. Ch mình cũng không thích môn th d c, nh ch y – ch là cái ch y hình th c. Còn v n đ ng thông minh có trí tu đ y m i là môn th d c cao nh t.

T duy môn võ nh h ng nh th nào đ n công vi c c a th y?

Trong con ng i, nh ng v n hành, va ch m trí tu là cái quy t ố nh

- Võ là m t tri t h c. Ví d , võ h c đ n v i ng i trí tu s đ c nhân lên r t nhi u. Đ i u th hai võ đ y cho mình nh ng ng x . N u coi ng x nh m t l i võ thì nó đ y cho mình cách ng x đ i đ n đích t t nh t.

Triậ t hậ c cậ a võ rậ t hay. Chậ ng hậ n, thông thậ ng bậ t cậ thậ võ nào cũng có mậ t tích cậ c và tiêu cậ c. Và ngậ i võ giậ i là ngậ i luôn luôn tránh đậ c tiêu cậ c là phát huy tích cậ c.

Vỗ dậ y cho ngậ i ta khi anh ra mậ t phậ ng pháp nào thì bao giậ cũng có mậ t mậ nh và yậ u. Chậ có điậ u, phậ ng pháp yậ đậ t vào chậ thuậ n nhiệ u hậ n thì nó thành công nhiệ u hậ n. Ví dụ, mậ t ngậ i thậ y rậ t giậ i, ta đậ t vào chậ dậ y đậ i tuyậ n thì tậ a sáng rậ t nhanh. Nhậ ng cũng ngậ i thậ y giậ i đậ y mà đậ t vào lậ p mà cậ sậ bé hậ n mậ t thì càng dậ y nhiệ u càng “ngu” đi vì ½ cậ a lữ thậ a càng cao thì càng thậ p.

Cũng nhậ công viậ c có mậ t thuậ n và nghậ ch. Mậ t thuậ n yậ mà phát huy đứ ng chậ thì phát huy rậ t nhiệ u. Cho nên có lậ là nhậ sậ phậ n con ngậ i có vậ trí nào đó ở trong không gian, khậ năng cậ a ngậ i nào đậ t chậ này có lậ không tậ t nhậ đậ t chậ khác, nên sinh ra cái giậ i là tậ vi. Nên mình cũng phậ i cậ mậ n là mình đã đậ c đậ t đứ ng chậ dậ y chậ mình cũng không bậ o mình là ngậ i tài.

Theo thậ y, đậ duy cậ a ngậ i theo khoa hậ c tậ nhiên và ngậ i theo khoa hậ c xã hậ i khi tậ p võ có chậ uậ nh hậ ng khác nhau?

- Võ nhậ hậ ng đậ n tậ duy cậ a ngậ i theo tậ nhiên hay xã hậ i là nhậ nhau. Dù tậ duy tậ nhiên hay xã hậ i thì nhậ ng ngậ i giậ i vậ n là nhậ ng ngậ i giậ i. Mà thông thậ ng, trong khoa hậ c xã hậ i nhậ ng ngậ i giậ i tậ duy lậ i rậ t tậ nhiên. Vậ n đậ là cách truyậ n đậ t giậ a hai con ngậ i.

Mình có nói vậ i bậ n trậ “nhà ngậ i ngậ i vậ i ta mậ t buậ i thậ có nhậ ng đậ u hàng tháng không nghĩ đậ c”. Nhậ ng ngậ i già nhậ thậ này có cậ n gì nậ a đâu? Cậ n là cái tiậ t kiậ m cho các bậ n. Ngày trậ c, bậ n mình mậ t bao nhiêu thậ i gian mậ i nghĩ ra, nay chậ cậ n cho mậ t câu là các bậ n tiậ t kiậ m đậ c hàng năm hàng tháng. Cho nên, trong giáo dậ c rậ t cậ n tính kậ thậ a. Cái đậ y cũng tậ võ.

Đậ hậ c võ rậ t nhiệ u ngậ i, tùy theo đậ o đậ c khác nhau mà ngậ i dậ y võ ngậ i ta truyậ n cho chậ không phậ i ai cũng truyậ n. Ngậ m ra tậ mình, thậ i gian tậ p ít nhậ ng toàn đậ c cho nhậ ng cái hay nhậ t.

Vỗ dậ y cho mình tính kậ thậ a rậ t hiệ u quậ và ngậ t nghèo. Mình đi dậ y có nhậ ng ngậ i nậ u truyậ n thậ kậ thuậ t dậ y cao quá ngậ i ta không hiệ u, nó phí đi. Nhậ ng đậ i vậ i nhậ ng giáo viên trậ và thông minh làm viậ c vậ i mình, giao tiậ p vậ i mình chậ mậ t, hai năm trậ thành khác hậ n.

Học sinh mà phát hiện thấy Lỗi sai là cần gì?

Thầy có thể đưa ra cho mình áp lực phải đi đâu?

- Có áp lực cho. Phải nói là trẻ con trường chuyên chỉ yêu thầy giỏi chứ không yêu học trường.

Một trong những cái mà trẻ con trường chuyên muốn là tài năng. Nhìn những trường chuyên ngoài Bắc này, những trường có học sinh giỏi thì trường chuyên phát triển. Ví dụ Hải Phòng, Hải Dương, Nam Định. Nên trường dạy toán lý hóa bằng tiếng Anh thì mình phải học tiếng Anh dù có thể chưa phải dạy, 60 tuổi rồi mà trên bàn làm việc vẫn có sách học tiếng Anh.

Đấy cho trẻ con trường con bạn sai thì phải sửa. Nhưng người đi dạy cần học sinh bạn đâu.

Đấy cho trẻ con trường con thì phải vào giáo dục xã hội để sinh ra con người mới

Những cái như mình, trẻ con mà phát hiện được "thầy Lỗi sai" là nó cần gì?

Đầu tiên, học sinh tiếng Anh nó giỏi hơn mình thì tại sao không lấy đó là niềm hạnh phúc?

Mọi người phải nên nghĩ giáo dục là mô hình hàm học học đa biến, nhiều yếu tố. Nhìn mô hình đẹp là do con mắt người nhìn. Làm mô hình đẹp là do người làm. Nhưng người nhìn vào giáo dục thầy xàm xét như mình nhìn vào cái mà thầy có thể lại.

Đấy chuyên có phải là để học sinh tự do để thầy?

- Mình là dân Hà Nội, vào trường sống để đi, đi học đi làm cao, không có việc vấp gì trong cuộc đời. Nhưng mình là người không có khát vọng để học cao. Đi học không hay tranh đua học người khác. Vào đời học cũng thế.

Cũng may là được các thầy tiến bộ thầy hay hay giỏi là trường. Được gì là trường rồi mình cũng vẫn không phải đâu. Mình hay nói với bạn trẻ con "thầy là tầm thường xấu", đừng làm như thầy.

Tình cờ năm 1989 khi chuyên thi tuyển người, mọi người có mình và phải trách để tuyển. Nhưng năm đó vắng, mọi người trường bạn "xuống chuyên" chứ không phải "lên chuyên". Khi chuyên trong ĐH Tự nhiên và ĐH Quốc gia trường được coi là nơi bé nhỏ, coi thầy giáo dạy chuyên rất bình thường, so với nào bạn đời học.

Ngày xưa SV mới ra trường bây giờ cũng thích dạy đời học học. Nhưng ta không nghĩ rằng khi chuyên mà có thành tích tốt thì mới làm nên thành tích của ta.

Khi xuống chuyên, mình là người có công thay đổi là quan niệm. Bây giờ, người nào được

mớ i xuộ ng trậ ng chuyên là niệ m hậ nh phúc.

Mình đặ c xem nhậ là ngườ i có công lậ n giành lậ i chân lý, giành lậ i công bậ ng cho chuyên. Vì nói thậ t là các thậ y cũ ấ đây rậ t giậ i nhậ ng xét vậ bậ ng cậ p thì không có. Nhậ ng mình vậ đây không chậ p nhậ n đặ u đó.

Hiệ n nay, trậ ng mình các chậ nhiệ m bậ môn phậ i là tiệ n sĩ. Và trong 2 ấ năm tậ i nhậ ng ai đặ i 45 tuậ i chậ a ký hậ p đặ ng chính thậ c không giao tiậ p đặ c vậ i khách nậ c ngoài mậ t cách thoậ i má i thì không bao giậ ký hậ p đặ ng nậ a.

Và mình bậ o ai đi theo mình không đặ c có chậ “if” (nậ u) đã giao nhiệ m vậ là phậ i làm. Ngày xậ a bậ n mình thành đặ t nhậ thậ này là vì không có chậ “if”.

Nhậ thậ y nói, thậ y không phậ i là mậ t ngườ i nhậ u tham vậ ng. Nhậ ng quậ n lý mậ t ngườ i trậ ng vậ i toàn thậ y giậ i và trò giậ i thì thậ y làm thậ nào đặ thúc hậ đặ t đặ c vậ trí đặ n đặ u?

- Phậ i luôn luôn nghĩ cái mậ i. Đặ y không phậ i là tham vậ ng. Nghậ giáo đặ c là nghậ sĩ, là trình điệ n. Nó mang lậ i niệ m vui trí tuậ , có lậ i thậ c sậ cho đặ t nậ c. Nậ u tính giậ ng đặ y là sậ biậ u điệ n thì sậ biậ u điệ n này có giá trậ thậ m sâu vào sậ phát triệ n cậ a xã hậ i.

Nói vậ giáo đặ c có quý không? Ai cũng quý, nhậ ng không phậ i lúc nào ngườ i ta cũng nghĩ rậ ng nó luôn luôn quý. Nói giáo đặ c là quan trậ ng, là nguyên khí quậ gia ai cũng biậ t, nhậ ng nhìn ra các nậ c phát triệ n xung quanh mình thì hậ không chậ biậ t giáo đặ c là quý mà còn tìm mậ i cách, mậ i thậ i gian đặ giáo đặ c có đặ c giá trậ thậ c sậ cậ a nó, làm cái quý thậ c sậ phát triệ n và nhậ Singapore trậ thành công nghậ luôn.

Nghậ giáo đặ c là nghậ sĩ, là trình điệ n. Nó mang lậ i niệ m vui trí tuậ , có lậ i thậ c sậ cho đặ t nậ c. Nậ u tính giậ ng đặ y là sậ biậ u điệ n thì sậ biậ u điệ n này có giá trậ thậ m sâu vào sậ phát triệ n cậ a xã hậ i.

biậ u điệ n

Hay nhậ ấ nậ c ngoài, trậ con thì lãnh đặ o còn mình cậ nhậ nhậ thi toá n quậ c tậ ... Quan điệ m cậ a mình đi nậ c ngoài cái gì hay hậ c hậ t. Rậ i mình có truyậ n thậ ng cậ a mình, kậ t hậ p lậ i đặ làm tậ t hậ n.

Nói chung, giáo đặ c là nậ i thú vậ , là mậ nh đặ t nhậ u khó khăn nhậ ng cậ c kậ thú vậ . Khi làm có thậ bậ “chậ i”, mình làm có tâm nhậ ng lậ i bậ bậ o là hình thậ c. Vì vậ y không có “lậ a” sậ không làm đặ c.

Ngay cậ bậ n vỗ. Có nhậ ng ngậ i làm nghậ khác có điậ u kiậ n hậ n mình nhiậ u chậ . Nhậ ng mình phát hiậ n ra, trong giáo dậ c, có nhậ ng cái hậ n cậ kinh tậ , cái thu đậ c là vô hình.

Mình thậ hậ i các nghậ khác làm gì có chuyậ n đang ngậ i có hai hậ c sinh ra: "*Chào thậ y, em phậ trách vậ cậ a toàn nậ c Phậ p em có chậ rậ u mậ i thậ y uậ ng*".

Hay ra nhà hàng ăn vậ i bậ n thì mậ t ngậ i khá có tiậ ng tắ m trong ngành y tậ ngậ i gậ n đó nhìn thậ y và bậ o vậ i bậ n là "*thậ y tao kìa kìa*". Thậ hậ i nghậ gì có cái sậ ng nhậ thậ ? Rậ i thì có ngậ i gậ p, bậ o bậ n đi cùng là "*thậ y Lậ ng đậ y cậ hậ nhà tao*"

...

Giậ thậ y và trò có ổậ ng truy n vô hình

Có cậ hậ i nào thậ y cậ m thậ y mình đã bậ lậ đáng tậ c khi theo con đậ ng giáo dậ c không?

- Nậ u nhậ cho trậ lậ i thì mình lậ i hậ c chuyên. Tậ t nhiên là có thậ thay đậ i, nhậ ng mình vậ n thích hậ c chuyên toán. Nhậ ng mình sậ hậ c kiậ u khác, tậ t kiậ m hậ n, tậ c là làm sao nhanh giậ i hậ n, cậ ng hiậ n đậ c nhiậ u hậ n.

Mình không có tài mậ y nhậ ng chậ c là vì ăn ổ phứ c đậ c nên đậ c nhậ ng ngậ i giậ i rậ t quý. Đậ y là may mậ n, mà nậ u nhậ mình không vào vậ trí này chậ a chậ c đã làm đậ c.

Ngay cậ bây giậ , có ngậ i vậ n nói "trậ ng thậ y Lậ ng", nhậ ng là ngậ i ta nói sai. Mình đậ c nhậ bây giậ là do đậ y ổ trậ ng này. Mình bậ o phậ i cậ m nậ n trậ ng này vì nó cho mình tậ t cậ thậ mậ i ngậ i lậ i không nghe, lậ i bậ o ông Lậ ng khiêm tậ n. Đậ n tuậ i này rậ i, cái gì cũng biậ t hậ t rậ i, nên mình chậ thích nói đứ ng, nhậ ng kiậ u cách khác không quan trậ ng.

Nhậ ng cũng có điậ u mình tậ khuyệ n mình là không nên bậ t ngậ i khác nghĩ nhậ mình. Đậ y là mậ t nguyên tậ c, vì còn nhiậ u con đậ ng hay hậ n. Nhậ trong xã hậ i, có nhậ ng ngậ i chậ chuyên tâm chậ i thậ thao, chậ chuyên tâm đậ y, chậ chuyên tâm làm giàu, chậ chuyên tâm làm lãnh đậ o... thì đậ y mậ i là xã hậ i mậ nh. Mình rậ t thích mô hình xã hậ i đó.

Thậ y có hậ ng hậ c sinh đậ n sậ chuyên tâm đậ y?

- Mình nói vậ i trậ con, nậ u cái gì cũng biậ t thì suy ra không biậ t gì. Mình nói rậ t là cậ c đoan đậ y. Và xã hậ i cậ n có nhậ ng con ngậ i mình gậ i là "nhậ ng chiậ n binh đứ ng cậ m" – tậ p trung hậ c hành đậ đi thi quậ c tậ dù biậ t rậ ng nậ u không may vậ không có giậ i đi thi đậ i hậ c là "toi".

Trậ ng chuyên sậ mang lậ i cho xã hậ i nhậ ng con ngậ i nhậ vậ y, nhậ ng con ngậ i làm đậ n nậ i đậ n chậ n đậ vậ n tậ i đậ nh cao nhậ vậ y. ậ u viậ t cậ a trậ ng chuyên là nhậ thậ .

...nh nh
cho là
ra.
(theo Ketsana Pong)